

Garnek, ofiara zakładzinowa

Garnek, ofiara zakładzinowa, złożona przy budowie szpitala św. Ducha
Wymiary: wys. 23,2 cm, śred. wylewu 25 cm, śred. max brzuśca 25,5 cm, śred. dna 15,5 cm
Datowanie: pocz. XVI w. Miejsce: badania archeologiczne we Fromborku
Materiał: glina, barwa ciemnoszara
Metoda: wypalony w atmosferze redukcyjnej, toczenie na kole garncarskim. Wylew o krawędzi na zewnątrz zaokrąglonej, brzusec baniasty (największa wydętość powyżej $\frac{1}{2}$ wys. naczynia), pod

wylewem karbowana listwa plastyczna. Ofiary tzw. zakładzinowe, składane w średniowieczu podczas wznoszenia budynków, wiązały się z praktykami o charakterze pogańskim i służyć miały zapewnieniu ochrony (przed złymi mocami) stawianej konstrukcji. Rozpoznano wiele form ofiar zakładzinowych, związanych z budową domów (zlokalizowanych w fundamentach lub pod progami domostw). Były to fragmenty szkieletów lub całe szkielety zwierząt, a nawet ludzi, a także garnki z żywnością, czy innym depozytem, jak np. monety. Z czasem taki zwyczaj stał się już tylko ludową tradycją (jak dziś zawieszanie wiechy w trakcie wznoszenia budynku) i tak też mogło być we Fromborku, bo budynek, w którego fundamentach znaleziono garnek zakładzinowy, czyli szpital św. Ducha, należał do Warmińskiej Kapituły Katedralnej. Gliniane garnki, takie jak ten z fromborskiego szpitala św. Ducha, w których składano depozyt zakładzinowy, mogły być wykonane jako naczynia zasobowe służące do przechowywania potraw, albo wykonywano je od razu z myślą o ich funkcji w charakterze garnków ofiarnych. K. Moszyński, *Kultura ludowa Słowian*, T. 2, cz. 1, Warszawa 1967 G. Antosik, *Pogańskie praktyki Słowian w świetle odkryć archeologicznych* w roku 2007; <http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6125>